Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

StV@eduskunta.fi

Helsingin kaupungin lausunto hallituksen esityksestä 55/2023 vp laeiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta annetun lain 51 a §:n ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta.

Esityksessä 55/2023vp ehdotetaan muutettavaksi mm. terveydenhuoltolain muuttamisesta annettua lakia siten, että 1.9.2023 voimaan tullutta kiireettömän perusterveydenhuollon sairaanhoidon hoitoon pääsyn 14 vuorokauden enimmäisaikaa ei tiukennettaisi 1.11.2024 seitsemään vuorokauteen. Ehdotetut lait tulisivat voimaan 1.11.2024.

Tässä lausunnossa Helsingin kaupunki ottaa kantaa vain perusterveydenhuoltoa koskevaan esitykseen. Lausunto liittyy eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan 19.10.2023 järjestämään kuulemistilaisuuteen.

Helsingin kaupunki kannattaa esitystä.

Tavoite perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn nopeuttamiseksi on sinänsä kannatettava. On kuitenkin korostettava, että perusterveydenhuollossakaan hoitoon pääsyn nopeuden itsessään ei pitäisi olla ensisijainen tavoite vaan tavoitteena tulisi olla terveydentilan yksilölliseen arvioon perustuva oikea-aikainen, laadukas ja vaikuttava hoito. Kategorinen laissa säädetty hoitoon pääsyn aikaraja ei välttämättä aina toteuta näitä tavoitteita vaan voi johtaa pahimmillaan jopa palvelujen epätarkoituksenmukaiseen kohdentumiseen ilman terveyshyötyjä, etenkin rajallisten henkilöstö- ja taloudellisten voimavarojen tilanteessa.

Huomattavan vaikeuden hoitotakuun kiristämiselle nykyisen lainsäädännön mukaisesti aiheuttaisivat tällä hetkellä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyys, koronapandemian jälkeinen hoitovelka sekä hyvinvointialueiden rahoituksen niukkuus.

Hoidon jatkuvuus on keskeinen perusterveydenhuollon laatuun, kokonaisvaltaisuuteen, yhteistyöhön, tehokkuuteen ja kustannuksiin sekä väestön terveyteen myönteisesti vaikuttava tekijä. Perusterveydenhuollossa vaje lääkäreistä ja myös muista ammattilaisista heikentää paitsi hoidon saatavuutta myös sen jatkuvuutta. Nopeaan hoitoon pääsyyn panostaminen ei sinänsä paranna jatkuvuutta vaan vaarana on, että panostus hoitoon pääsyyn tapahtuisikin hoidon jatkuvuuden kustannuksella. Esimerkiksi henkilöstövuokrauksen runsas käyttö paitsi aiheuttaa huomattavia kustannuksia heikentää myös hoidon jatkuvuutta. Hoidon saatavuuden parantamisen lisäksi tulee tehdä palvelujen jatkuvuutta sekä laatua ja vaikuttavuutta parantavia toimia.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan näkemyksen mukaan 14 vuorokauden hoitotakuu on kohtuullinen kompromissi potilaan oikeuksien ja palvelujärjestelmän kantokyvyn välillä.

Juha Jolkkonen, toimialajohtaja
Lisätiedot: Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri